

DIYALİZE GİRMEM GEREKİYOR MU?

Prof. Dr. Tekin AKPOLAT

Böbrek hastalığı ilerlerse böbrek birçok görevini daha az yapar, hastada daha önce olmayan belirti ve bulgular ortaya çıkar, hastanın yaşam kalitesi düşer ve kanda kreatinin ve üre yükselir. Diyalizi duyan hastanın morali bozulur, tedavi reddetme erteleme eğilimine girer. Hele daha önce böbrek hastalığı yönünden takip edilmeyen, yeni böbrek yetmezliği tanısı almış olan hastalar için diyaliz tedavisi gerekir tam bir şok yaratır. Kimse diyaliz tedavisi istemez ama diyalize girmek gerekiyorsa ertelemek gerekir çünkü:

1.Karar verildi ise yaşamak için eninde sonunda diyaliz tedavisi kaçınılmazdır, diyaliz tedavisine ön hazırlıksız başlamak çok risklidir ve gece yarısı apar topar hastaneye gitmek zorunda kalınabilir. Diyaliz tedavisini reddettiği için sıkışıp acile gelen ve günlerce hastanede (bir kısmı yoğun bakımda olmak üzere) yatmak zorunda kalan çok hastam olmuştur.

2.Diyaliz tedavisi eskisi kadar zor değildir. Teknolojik ilerlemeler, yeni ilaçlar, tedavi standartlarındaki yükselmeler nedeni ile kendilerine iyi bakan hastalar çok kaliteli bir yaşam sürebilirler. Şimdi soru cevaplarla diyalize gerek var mı yok mu anlamaya çalışalım.

Diyaliz tedavisine neden gereksinim duyulur?

Böbreğin görevlerinde azalma olursa hastalar destek tedavisine gerek duyar. Diyaliz en büyük destek tedavisidir.

Diyalize girmem gerekiyor mu?

Hastalığınız evre 5, yani kreatinin klirensi 15 ml/dakikanın altına inmişse diyaliz tedavisine başlanabilir ama her hasta birbirinden farklıdır. Bu konuda kararı verecek olan hastanın doktorudur.

Kreatinin klirensiminin 15 ml/dakikanın altında olduğunu nasıl anlarım?

Aşağıdaki tablo yararlı olabilir.

Kreatinin klirensi 15 ml/dk için sınır değerler

Yaş	Erkekler için	Kadınlar için
	Evre 5	Evre 5
20	5.2	4
25	5	3.9
30	4.9	3.7
35	4.8	3.7
40	4.6	3.6
50	4.3	3.4
60	4.3	3.3
70	4.2	3.2
80	4.1	3.1

Örneğin 20 yaşında bir erkek hastada evre 5 olması için serum kreatinin düzeyi 5.2 mg/dl olmalıdır.

Örneğin 60 yaşında bir kadın hastada evre 5 olması için serum kreatinin düzeyi 3.3 mg/dl olmalıdır.

Annem 60 yaşında, serum kreatinin düzeyi 2.5 mg/dl. Doktoru diyaliz önerdi. Annem de hiç diyaliz istemiyor?

Bazı durumlarda örneğin kalp yetmezliği, yaygın vücut şişliği, nefes darlığı, kontrolsüz hipertansiyon serum kreatininini yükselmese bile diyaliz tedavisine gerek duyulabilir. Bu sorunlar giderildikten sonra hastanın diyaliz tedavisine gerek duyup duymadığı yeniden değerlendirilmelidir.

Babam 60 yaşında, serum kreatinin düzeyi 5.5 mg/dl. Doktoru diyaliz önermedi. Ben de tedirginim ne yapmalıyız?

Babanızın kreatinin klirensi 15 ml/dakikanın altında ama bu durum mutlak diyalize gereksinimi var anlamına gelmez. En doğru kararı doktorunuz verecektir.

Babam diyalize başladı, diyalizden kurtulmak mümkün mü?

Özellikle diyaliz tedavisine yeni başlamış veya böbrek hastalığının nedeni bilinmeyen hastalar geçici bir sorun nedeni ile diyalize gerek duyabilirler, bu hastaların sık takibi gereklidir. Geçici bir sorun nedeni ile diyaliz tedavisine başlanmış ancak daha sonra böbrek fonksiyonları düzelmiş birçok hastamda diyaliz tedavisini sonlandırdım. Bu nedenle erken dönemde yakın takip, ikinci görüş çok önemlidir.

Diyalizden kurtulmak için belirti ve bulgular ne olabilir?

Diyaliz hastasından her ay diyaliz öncesi ve sonrası kan alınır. Diyalize girerken alınan kanda kreatinin düşüyorsa veya hastanın idrar miktarı artıyorsa hastanın diyaliz gereksinimi ortadan kalkabilir veya haftalık diyaliz sayısı azaltılabilir. Bu belirti ve bulgular ortaya çıkarsa mutlaka doktorunuzla paylaşınız. Bir hastamın idrarı 1 yıl sonra açılmıştı ve diyaliz tedavisini bıraktırmıştık.

Diyalizden kurtulmanın başka yolu var mı?

Günümüzde diyaliz hastalarının 10-20 yıl öncesine kıyasla çok şanslı olduğunu hatırlatırım. Başarılı bir böbrek nakli ile diyaliz bırakılabilir. Kendisine iyi bakan bir diyaliz hastası böbrek nakli olmuş gibi kaliteli bir yaşam sürebilir.

Not: Bu yazı Ürem Kreatininim Yüksek Diyalizi Nasıl Önlerim isimli ekitabımdan alınmıştır. Kitabın tamamını ücretsiz olarak web sayfamdan (www.tekinakpolat.com) indirmek mümkündür.

Bu broşürde genel bilgiler yer almaktadır, doktora danışmadan tedavide değişiklik yapılması sakıncalı olabilir.

Her türlü yayın hakkı saklıdır©

Bilimsel amaçlarla kaynak göstererek alıntı yapılabilir

<http://www.tekinakpolat.com>